

גמ"ר 2537/05/14 - מדינת ישראל נגד גסאן אבו זינה

בית משפט השלום לתעבורה בפתח תקווה

19 יולי 2015

גמ"ר 2537-05-14 מדינת ישראל נ' אבו זינה

בפני כבוד השופט - ס. נשיאה יהושע צימרמן
המאשימה
נגד
הנאשם
גסאן אבו זינה

גזר דין

כתב האישום ומהלך הדיון

בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן, נהג הנאשם, אשר עסק בסלילת כבישים, ברכב משא מסוג שברולט, בידיעתו כי ממקום מושב הנהג קיימת מגבלה של שדה ראייה ולא ניתן להבחין בהולכי רגל דרך החלונות שמצויים בדלתות האחוריות של הרכב.

הנאשם שוחח עם אריק גושן ז"ל ("המנוח"), מודד מטעם מע"צ, אשר עבד באתר כשלגופו אפוד זוהר, לאחר מכן, נהג ברכב לפניו ולאחר דקות ספורות, בהן ירד מהרכב, החל בנהיגה לאחור ללא מכוון, מבלי שווידא כי השטח פנוי וכי נסיעתו לאחור אינה מסכנת איש לרבות את המנוח.

בנהיגתו לאחור פגע הנאשם במנוח כך שראשו של המנוח נחבט בדלת הימנית האחורית של הרכב וכשחש כי פגע בדבר מה, נסע קדימה ועצר את הרכב. כתוצאה מהתאונה נגרמו למנוח חבלות ראש קשות, דימומים ברקמת המוח ונזק לגזע המוח. המנוח נזקק לניתוח ראש, הורדם והונשם ולאחר מספר שבועות, הועבר למסגרות שיקומיות וסיעודית במצב "יגוטיבי" עד לפטירתו ביום 14.2.13.

בדיון, אשר התקיים ביום 29.1.15 הודה הנאשם במיוחס לו והורשע בביצוע העבירות המיוחסות לו בכתב האישום, לבית המשפט הוגש תסקיר שירות המבחן, הצדדים הציגו ראיות לעונש וטענו לעונש.

טיעונים וראיות לעונש מטעם המאשימה

ראיות לעונש

בפני בית המשפט העידה ביתו של המנוח, ליאת, אשר תיארה את אופיו של אביה וכן את הקשר המיוחד ביניהם:

"... אני חושבת שמיום שנולדתי הקשר שלי ושלו היה קשר בלתי נפרד, אם אבא היה יכול להביא ילדים לעולם החבל היה קשור עדיין, איש מדהים, צנוע, נעים הליכות מעולם לא רב עם אף אדם, כל כולו נתינה לילדים ולנכדים..."

כשנולדו הנכדים הוא היה בכל לידה, ליווה את הנכד הראשון שלו לבית ספר ולגן, הוא היה מגיע לבאר שבע לכל אירוע קטן, הקשר היה מאוד רציף ומאוד ביחד, בשבתות הוא היה מתקשר לפני

לשאול מה הילדים אוהבים...

בהמשך, תיארה הבת את שעבר על המשפחה בעקבות התאונה:

"כשקיבלתי את הבשורה שאבא נפצע טסנו לבית החולים אני אחי אמא שלי, ומאותו יום אלו היו החיים שלי הזנחתי את כולם, ימים ולילות מול המיטה שלו חודש וחצי נאבק על החיים שלו, הרופאים אמרו שזה עניין של כמה ימים עד שהוא ימות. לא האמנתי להם.

היינו יושבים לידו, מדברים איתו שמים לו מוזיקה, אחרי חודש וחצי החליטו להפסיק את ההרדמה, הוא היה בסכנת חיים ממשית כל יום, אמרנו שכשיפסיקו את ההרדמה הוא יתעורר אבל זה לא קרה, עברנו 5 חודשים של בתי חולים סיעודים מהנוראים בארץ, היו צריכים להסיר את עצם הגולגולת כדי לנקז את הנוזלים, מחזות נוראים...

תמיד השמענו לו את השירים, מזמורי שבת, הבאנו אותו לבאר שבע שיהיה קרוב אלינו...

זה קושי יומיומי להתמודד איתו כי זה הדבר הכי יקר לי, יש לי עוד הרבה מה לספר אבל אני כל כך נסערת וקשה לי, הוא היה אדם מיוחד וסבא מיוחד ואבא מיוחד.

...כלום לא יחזיר את אבא שלי, הייתי רוצה לדעת שכן למצות את הדין עד הסוף, מבחינתי העולם שלי השתנה לגמרי מאותו יום למרות ששום דבר לא ישיב לי אותו."

בנו של המנוח, רון, העיד:

אבא שלי היה בן אדם שהייתם מגיל צעיר, גידל את שני האחים שלו איתו בבית למרות שהתחתן...

נלחם במלחמות ישראל, סלל כבישים בארץ, תמיד התגאה, זה היה חלק ממנו בדברים הקטנים שעשו לו טוב. הייתי שמח וגאה וגם היום אני שמח וגאה להגיד שזה אבא שלי... וכשסיימתי את התואר הוא הסתכל עלי בגאווה.

בקרב תוולד בייתי השלישית והוא לא יזכה לראות, הידיעה שבן אדם הלך לעבוד, הלך ליצור לא היה נטל על החברה, לראות בן אדם כזה שהוא בן אדם צנוע, אדם פשוט, אבל עם זאת היה כל כך מיוחד בנחמדויות שלו, בשפה הצרפתית שמתגלגלת על הלשון, אין אחד שיכול להגיד עליו חצי מילה מעולם לא פגע או הזיק למישהו....

אני זוכר את הטלפון שאבא בבית חולים רכב נסע רברס ונתן לו מכה, הבן אדם עבר הרדמה במקום, מעוצמת המכה, עשו ניתוח חירום, הסירו את החלק הקדמי של הגולגולת לראות בן אדם מחובר לצנורות, מורדם, מונשם... הוא איבד כל צלם אנוש, הוא איבד מהמשקל שלו, הפך להיות בשר ועור.... מה סה"כ הוא רצה ללכת לעבוד, לראות את הנכדים שלו, לא ביקש רכב מפואר ולא בדירה הכי מפוארת, חיפש את הדברים הקטנים, את הבושם הטוב, את החולצה היפה, את רבקה שכל כך אהב, לשמוע את הסיפורים של הנכדים, לנשק את הילדים, זה באמת שאני גאה ושמח לומר שזה אבא שלי ואני כואב שהזיכרונות האחרונים זה שבר כלי.

לקח לי תקופה מאוד ארוכה והזיכרונות עד עכשיו לא מרפים. לאבד בן אדם כזה על שטות, על חוסר זהירות, על רשלנות, זה פשע."

המאשימה הגישה את הרשעותיו הפליליות והתעבורתיות של הנאשם. בין הרשעותיו הפליליות ישנן עבירות אלימות, שהאחרונה בהם משנת 2001 וכן עבירת בניה משנת 2007. מעיון בהרשעותיו התעבורתיות עולה כי הנאשם הוציא רישיון נהיגה בשנת 1990 ולחובתו 23 הרשעות קודמות, בגין תאונת דרכים, נהיגה ברכב שרשיונו פקע, נהיגה ברכב לא תקין, עבירות מהירות ועבירות נוספות.

טיעונים לעונש

המאשימה הפנתה את בית המשפט לעניין ע"פ 6755/09 ארז אלמוג נ' מדינת ישראל בו קבע בית המשפט העליון עקרונות מנחים לגזירת העונש בגרימת מוות בנהיגה רשלנית והם:

(1) בשל עקרון קדושת החיים, התוצאות הקשות שנגרמו והכאב האיום של המשפחה, וכן משיקולי הרתעה - הכלל הוא שהעונש שיוטל יהיה מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח, וריצוי עבודות שרות הינו אך במקרים חריגים ביותר.

(2) מידת הרשלנות של הנאשם והעדר רשלנות תורמת של המנוח. המאשימה טענה כי מידת הרשלנות של הנאשם אינה מהנמוכות, התאונה התרחשה בנסיעה לאחר ובתוך שטח עבודה סגור. הנאשם ידע שישנם עובדים במקום ובהם המנוח, והנאשם אף שוחח עימו דקות לפני התאונה, ובכל זאת, נסע לאחר כאשר הוא יודע שהמנוח באזור. הנאשם גם ידע שיש מגבלת שדה ראייה ברכב בו נהג ובכל זאת, לא נקט באמצעים שונים ולא בחר להעמיד מכוון על אף שהיו אנשים במקום. עוד הוסיפה המאשימה כי המנוח לבש אפוד זוהר ולא יכול היה לצפות את הנסיעה אחורנית מכיוון שברכב בו נהג הנאשם לא היה זמזם כמו בטרקטור או במשאית.

לנוכח כל האמור ובמסגרת הסדר טיעון, שנבע אף משיקולי ראיות, עתרה התביעה להטלת מאסר בפועל לתקופה של 12 חודשים, פסילת רישיון הנהיגה לתקופה ממושכת, הטלת פיצוי על הנאשם ולטובת משפחת המנוח, יחד עם יתר רכיבי הענישה. המאשימה הגישה פסיקה לתמיכה בטענותיה.

טיעונים לעונש מטעם הנאשם

הנאשם בחר שלא לדבר בפני בית המשפט ותחת זאת, אמרה באת כוחו:

"דברתי עם הנאשם קודם קשה לו לדבר בפורום כזה, לא צריך לזקוף את זה לחובתו אלא יש לו קושי להתמודד עם המצוקה הנפשית שבה הוא נמצא, והנאשם ביקש ממני בכל לשון של בקשה לומר את הדברים כפי שפתחתי בטיעונים לעונש ואני חוזרת ואומרת בשמו, הוא מביע חרטה וצער עמוק על מה שקרה..."

הסניגורית ציינה כי הנאשם הודה ולקח אחריות וזאת למרות כשלים ראייתיים. באשר לנסיבות התאונה, טענה הסניגורית כי התאונה התרחשה באתר עבודה בו אין כניסה לעוברי אורח או להולכי רגל אלא רק לאותם אנשים שעבדו באתר בסלילת הכביש. כן טענה הסניגורית כי הנאשם נסע נסיעה קצרה לאחר וברגע ששמע את המכה מאחור - עצר והתקדם קדימה בניגוד למקרים אחרים בהם נאשמים המשיכו בנסיעה ובכך יש כדי להעיד על מהירות נמוכה, שאם לא כן, רכב הנאשם היה עולה על המנוח ולא נעצר לאחר הפגיעה. הסניגורית גם ציינה כי אין בחומר החקירה אינדיקציה כי המנוח נפגע במקום שבו שוחח עם הנאשם אלא דווקא כי המנוח היה בתחילת העבודה - אשר אינה במקום בו דיבר עם הנאשם.

באשר לנסיעה לאחר ללא מכוון, טענה ההגנה כי אין דרישה גורפת, לא בחוק ולא בפסיקה, להמצאות מכוון בכל נסיעה לאחר. בעניין זה, הפנתה ההגנה לעניין ד"נ 22/83, מדינת ישראל נ' חדריה. באשר לרכב בו נהג הנאשם, טענה ההגנה, כי הנאשם היה שכיר בחברה שעבדה באתר הבניה בו אירעה התאונה וכי לא היו לו "כל זכות או פריבילגיה לבוא בטענות למעביד לגבי הרכב שהוא נותן לו לעבוד, כאשר מן הסתם ברור שמדובר ביחסי עובד מעביד וברור מעמדו של הנאשם".

הסניגורית טענה כי הרשעותיו הפליליות הינן "ישנות מאוד" כאשר העבירה האחרונה, משנת 2005, הינה ביצוע עבודות ללא היתר, עבירה שאין לה שום קשר לעבירה בה הורשע כעת הנאשם. באשר לעברו התעבורתי של הנאשם, טענה ההגנה, כי הנאשם נוהג אוטו ברישיון נהיגה כ-25 שנה, ברוב שעות נמצא בנהיגה, ולמרות שיש בעברו 23 הרשעות קודמות, לא ניתן לומר שעברו מכביד, שכן משנת 2006 נזקפו לחובתו שתי הרשעות בעבירות של ברירת משפט.

ההגנה הפנתה לפסיקה באשר למתחם הענישה הראוי. הסניגורית טענה כי המתחם ההולם עבירה זו מתחיל ב-6 חודשי מאסר, ולפיכך עתרה להטיל עונש, בתוך המתחם, ברף הנמוך וזאת לאור רמת הרשלנות הנמוכה.

באשר לעונש הפסילה, עתרה ההגנה להקלה: "לגבי הפסילה מדובר במטה לחמו של הנאשם. הנאשם מתפרנס בנהיגה וברור כי ענישה של פסילת רשיון תפגע קשות במקור פרנסתו. לכן אני מבקשת בעניין לרכיב זה להקל כמה שאפשר."

דין והכרעה

רמת הרשלנות

על מנת לקבוע את מתחם הענישה הראוי, על בית המשפט לבחון את רמת הרשלנות של הנאשם, ובמקרה דנן הצדק עם המאשימה כי מדובר ברשלנות שאיננה מהנמוכות. הנאשם נסע לאחר למרות ששדה הראיה בנסיעה אחורנית היה מוגבל משמעותית וללא מכוון אשר יוודא את נסיעתו הבטוחה לאחר. כל זאת עשה הנאשם למרות שידע שבאתר נמצאים פועלים, ובמיוחד המנוח אשר היה בסמוך למקום. היה על הנאשם לוודא כי המנוח התרחק די הצורך, ואולם הנאשם לא עשה זאת.

הנאשם, בהיותו נוהג את רכבו לאחר, חב בחובת זהירות מוגברת, וודאי כאשר לא מותקן ברכבו צופר התראה וכאשר שדה הראיה חסום. חרף האמור, לא נקט הנאשם באמצעי זהירות כלשהם דוגמת היעזרות במכוון או ירידה מהרכב ובדיקה בעיניו את הדרך. בנוסף, אין המדובר ברשלנות רגעית או באבדן שליטה רגעי אלא ברשלנות מתמשכת. מכאן ניתן לקבוע כי אין מדובר ברמת רשלנות נמוכה כלל ועיקר.

איני מקבל את טענותיו של הנאשם כי הרכב אינו בבעלותו וכי אין לו מעמד לבוא בדברים עם מעסיקו באשר לבטיחות הרכב. יפים, לעניין זה, דברי בית המשפט המחוזי בעפת (חי') 37713-04-15 נדאל ביאדסה נ' מדינת ישראל:

"עוד אדגיש כי איני מסכים למסקנת בית משפט קמא לפיה "המלכוד" בו נמצא המערער מול מעבידו, מהווה נסיבה מקלה (ראו סעיף 26 לגזר הדין). נהג רכב ובוודאי נהג אוטובוס זעיר ציבורי, אינו רשאי לסוע לאחר "בעיניים עצומות", בלי קשר למיהות נוסעיו או מעבידו. אם ממקום מושבו, ליד ההגה, שדה הראיה לאחר לא מונע סיכון או פגיעה, לא נוסעים לאחר,

ובוודאי שאין להסתפק בצפצוף ובתקוה כי כל ההולכים בדרך קשובים לצפצוף או שאינם כבדי שמיעה."

ויותר מכך, בדברי כב' סגן הנשיא, השופט שפירא:

"אוסף עוד כי לטעמי אותן נסיבות שמנה המערער כנסיבות לקולא, דהיינו שנהג ברכב בלתי תקין וללא מלווה עקב אילוצים שעניינם בתנאים הנכפים עליו ע"י המעסיק, אלו דווקא נתונים שיש לזקוף כנתונים לחומרא. נהג בכלל, ונהג רכב ציבורי בפרט, אינו רשאי לוותר משיקול כלכלי על אמצעי בטיחות ובדרך זו להגביר את הסיכון שבנהיגתו. משעשה כן במודע ומשיקולים כלכליים, כי אז חומרת התרשלותו רבה יותר, על כל המשתמע מכך.

אוסף עוד כי אין זה המקרה היחידי בו אנו נתקלים בטענה כי נהג שנהיגתו היא עבודתו לא מקיים דרישות בטיחות בסיסיות עקב אילוצים הנכפים עליו על ידי המעסיק.

מבלי שאביע עמדה בנוגע למקרה שבפנינו, זאת מאחר ולא נחשפנו לכל חומר החקירה בעניין תאונה זאת, אציין כי אם במהלך חקירה עולה טענה מסוג זה, כי אז ראוי לחקור גם את המעסיק ובמקרים המתאימים לשקול את העמדתו לדין בגין אחריותו כמעסיק לאמצעי הבטיחות ותנאי העבודה של הנהגים המועסקים על ידו. מצאתי לנכון להדגיש זאת, הגם שלא ברור האם במקרה זה אכן מתקיימים התנאים המצדיקים לחקור גם את אחריות המעסיק לתאונה.

לנוכח כל האמור לעיל ובהמשך לקביעת רמת רשלנותו של הנאשם אני קובע כי מתחם הענישה הינו בין 8 חודשי מאסר ל- 24 חודשים.

קביעת עונש המאסר בתוך מתחם הענישה שנקבע

על מנת לקבוע את עונשו של הנאשם בתוך מתחם הענישה, על בית המשפט, בהתאם לסעיף 40א לחוק העונשין, לבחון את הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה.

בין השיקולים לקולא, יש לזקוף את לקיחת האחריות על ידי הנאשם והודאתו בביצוע העבירה. הנאשם אב למשפחה בת ארבעה ילדים ומפרנס יחידי אשר חי"י עבודה. לבית המשפט הוגש תסקיר שירות מבחן ויש לקחת בחשבון את התסקיר החיובי ואת החרטה העמוקה אשר הנאשם הביע, כפי שהשתקף בתסקיר שירות המבחן.

שירות המבחן התייחס בתסקירו גם לאפשרויות הטיפוליות: **"בדקנו עימו נכונותו להשתלב בהליך טיפולי בשירותינו על מנת לסייע לו בהתמודדות עם אירוע זה, אולם גסאן שלל זאת על רקע קושי לגעת בתכנים אלה והעדפתו להימנע ממגע רגשי עם אירוע זה."** בהמשך לדברים אלו טענה המאשימה כדלקמן: **"...יחד עם זאת כשקוראים את התסקיר באופן דקדקני ניתן לראות שהנאשם סירב להליך טיפולי כי לטענתו העדיף להימנע עם הליך רגשי באירוע...אנחנו רואים בסירוב להליך הטיפול סימן שאלה בהבעת האמפתיה.. "** מנגד ניתן לקבל את הסברי הסניגורית באמרה: **"...מדובר באנשים עם נורמות התנהגות אחרות אשר מעדיפים אולי להשאיר את הדברים בינם לבין עצמם, אין להם את הפתיחות הנדרשת לכך אבל בהחלט אני לא חושבת שניתן להסיק שאין כאן הבעת חרטה, יש אולי קושי מסוים להתמודד עם התוצאות הקשות של התאונה."**

עוד היו מונחים בפני עברו הפלילי של הנאשם, אם כי העבירה האחרונה בוצעה לפני למעלה מעשור, וכן עברו

התעבורתי של הנאשם, הכולל 23 עבירות במשך מעל 30 שנות נהיגה.

באיזון השיקולים לחומרא ולקולא, לאחר קביעת רמת רשלנותו של הנאשם, בשים לב לנסיבות שאינן כרוכות בעבירה, ולנוכח הסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים, מצאתי כי יהיה נכון להעמיד את עונש המאסר על 11 חודשים.

הטלת פיצוי לטובת משפחת המנוח

התביעה עתרה להטלת פיצוי לטובת משפחת המנוח ואכן בית המשפט רואה חשיבות רבה בהטלת פיצוי זה. מותב זה כבר כתב, לא אחת, כי אין ענישה ופיצוי אשר ישיבו את המנוח, לחיק משפחתו, ואין בהם כדי לנחם את המשפחה בכאבה הרב, אולם המעט שניתן לעשות הינו פיצוי אישי הניתן מאת מבצע העבירה לקורבן העבירה. משפחת המנוח אינה חווה באופן אישי את מרבית העונשים שיוטלו על הנאשמת ואולם אין כך בעת קבלת פיצוי אישי מכיסו של הנאשם לידי המשפחה. בית המשפט רואה בהטלת פיצויים אלו ערך מוסרי - חינוכי נעלה, וסבור כי עמדה זו גם משתלבת בשינוי ההתייחסות לזכויות נפגעי עבירה.

הטלת פסילת רשיון נהיגה

במסגרת הסדר הטיעון, אשר הוצג בפני בית המשפט, עתרה המאשימה לפסילה ממושכת והגנה עתרה להתחשבות בנאשם: **"לגבי הפסילה מדובר במטה לחמו של הנאשם. הנאשם מתפרנס בנהיגה וברור כי ענישה של פסילת רשיון תפגע קשות במקור פרנסתו. לכן אני מבקשת בעניין לרכיב זה להקל כמה שאפשר."**

נוכח רמת רשלנותו של הנאשם ותוצאתה הטרגית, מחד גיסא, ולאור כך שהנאשם הסתייע ברשיון הנהיגה לפרנסתו ולפרנסת משפחתו מאידך גיסא, אני מעמיד את הפסילה על 10 שנים.

לאור כל האמור אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

א. מאסר בפועל למשך 11 חודשים.

ב. מאסר לתקופה של 15 חודשים וזאת על תנאי למשך 3 שנים, אם יעבור את העבירה בה הורשע או אם ינהג בזמן פסילה.

ג. פסילת רשיון הנהיגה למשך 10 שנים.

ד. תשלום פיצויים לעזבון המנוח בסך של 30,000 ₪.

בנסיבות האמורות לא הוטל קנס לחובת הנאשם.

ניתנה היום, ג' אב תשע"ה, 19 יולי 2015, במעמד הנוכחים.